

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Публічного управління та підприємництва» (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

підпис Валентина КУПРІЯНОВА
(ініціали та прізвище)

« 08 » вересня 2022 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Національна економіка
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Експертиза товарів та послуг
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 12.09.2022 року

Харків – 2022 р.

Розробник: доцент кафедри публічного управління та підприємництва,
к.е.н., доцент, Валентина КУПРІЯНОВА
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри Публічного управління та підприємництва (№ 601)

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2022 р.

Завідувач кафедри д.н. з держ. упр., проф.
(науковий ступінь та вчене звання)

Вероніка КОВАЛЬЧУК
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентського самоврядування від факультету № 6

(підпис)

Єлизавета ПРОКОФ'ЄВА
(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань <u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і найменування) Спеціальність <u>076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»</u> (код і найменування) Освітня програма <u>«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»</u> (найменування) Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Цикл професійної підготовки, дисципліна професійної і практичної підготовки
Кількість модулів – 2		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 2		2022/2023
Контрольна робота:		Семестр
Загальна кількість годин – 120 <i>кількість годин аудиторних занять* / загальна кількість годин 36/120</i>		8-й
		Лекції*
		24 години
		Практичні, семінарські*
		12 годин
		Лабораторні*
	-	
	Самостійна робота	
	84 години	
	Вид контролю	
	Модульний контроль, іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
кількість годин аудиторних занять / кількість годин самостійної роботи = 36/84

*Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Національна економіка» є: цілісне подання про національну господарську систему, зміст організаційної, методичної і регулюючої діяльності органів державної влади, а також комерційних структур у галузях економіки.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Національна економіка» є: розкриття соціально-економічної сутності національної господарської системи на трьох рівнях: мікро-, мезо- і макрорівнях в їх взаємозв'язку і взаємообумовленості, а також розкриття змісту організаційної, методичної, і регулюючої діяльності органів державної влади, а також комерційних структур у галузях економіки.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких

компетентностей:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях. середовища.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні

результати навчання:

ПРН1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

ПРН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

ПРН 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль 1. Національна економіка: загальна і особливе. Базисні інститути національної економіки.

Тема 1. Національна економіка – загальне та особливе.

Місце курсу «Національна економіка» у системі економічних наук. Національна економіка як господарська система країни. Її об'єкт та предмет. Вертикальні й горизонтальні зв'язки в національній економіці, інституціональний розріз економіки. Форми власності.

Методологічні підходи в дослідженні національних економічних систем: позитивістські, структуралістські, діалектичні, синтетичний підходи. Загальні методи дослідження економічних процесів і явищ.

Тема 2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки.

Економічна думка XIX - XX століття про природу й типи економічних систем. Німецька історична школа - основоположник національно-історичного підходу в аналізі національних систем господарювання (погляди Г. Шмоллера, В. Зомбарта, М.Вебера, В. Ойкена). Українська економічна думка про природу національної економіки. Економічна теорія про роль і значення позаекономічних факторів у формуванні національної економіки.

Типи національних економічних систем. Критерії класифікації національних господарських систем. Характерні риси систем. Найбільш характерні національні моделі сучасної економіки.

Ефективність функціонування національних економічних систем (теоретичний аспект). Фактори (об'єктивні й суб'єктивні, економічні й позаекономічні), що визначають формування й розвиток російської національної моделі. Економічні, політичні й організаційні передумови ефективного функціонування національної економіки.

Тема 3. Теорії суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки.

Англійський неолібералізм.

Провідна складова методології Фрідріха фон Хайєка ідея «спонтанного порядку». Система приватної власності – головна умова економічної свободи й конкуренції.

Неолібералізм у Німеччині. Теорія соціально-ринкового господарства. Вальтер Ойкен про поняття «ідеального типу господарства». Два «ідеальних типи» господарських систем. Складові соціально-ринкового господарства.

Тема 4. Характеристика економічного потенціалу.

Економічний потенціал національної економіки і його складові. Види потенціалів національної економіки. Галузева структура промисловості. Ресурсний потенціал. Продовольчий комплекс. Аграрний сектор економіки. Економіка й демографічні проблеми. Економіка й екологія.

Тема 5. Інституціональні чинники національної економіки.

Системи макроекономічних показників ВВП, ВНП, НД та інших індикаторів відтворювального процесу в національній економіці. Система національного рахівництва. Загальна схема системи національного рахівництва (СНР), цілі створення й використання. Вимоги, пропоновані до СНР. Номенклатура (типи) активів учасників економічних відносин. Класифікація економічних потоків. Номенклатура секторів і операцій. Найважливіші рахунки в СНС. Показники інфляції, безробіття, інвестиційних процесів, державного боргу й ін.

Виміри	в	національній	економіці.

Тема 6. Функціонування інфраструктури національного ринку.

Ринкові структури в національній економіці. Конкурентне середовище ринкової економіки, особливості її формування в умовах національних економічних систем. Реальний сектор національної економіки. Місце й проблеми малого, середнього й великого бізнесу в національній економіці. Проблеми індивідуального відтворення. Індивідуальне відтворення й рух інвестиційних ресурсів. Проблеми інвестування в національній економіці. Конкуренція й монополізм. Особливості монополізації національної економіки. Проблеми демонополізації економіки. Антимонopolне регулювання. Регулювання природних, ресурсних, первісних монополій. Інфраструктура ринкового господарства.

Модульний контроль – виконання контрольної роботи №1.

Змістовий модуль 2. Держава і ринок. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство.

Тема 7. Державність та державне управління національною економікою.

Основні функції держави: політична, соціальна, міжнародна (зовнішня), економічна.

Економічні функції держави. Об'єкти та суб'єкти державного регулювання економіки. Вади держави.

Методи державного регулювання економіки. Система органів державного регулювання економіки. Економічна політика держави та її види.

Особливості управління національною економікою перехідного типу. Умови успішного реформування національної економіки.

Тема 8. Демократія, економічна свобода та економічний порядок.

Демократія як форма політичної організації суспільства.

Інститути безпосередньої та представницької демократії.

Об'єктивні умови дійсної економічної свободи. Економічна свобода виробника. Економічна свобода споживача. Економічний порядок: свобода конкуренції, свобода монополії, свобода вибору, свобода розвитку.

Тема 9. Структурна перебудова національної економіки.

Макроекономічний, міжгалузевий, регіональний і місцевий рівні формування й функціонування національної економіки. Система взаємозв'язків рівнів і ланок економіки. Інфраструктура ринкового господарства. Регіональна структура національної економіки. Загальна характеристика регіону й регіонального рівня національної економіки. Роль регіонів у розвитку національної економіки. Регіональна стратифікація ринкового простору, критерії стратифікації. Теорії й моделі регіонального розвитку. Теорія «центральної місць» (В. Кристаллер, А. Леш), теорія незбалансованого росту (Ф. Перру), Теорія «центр – периферія» (Дж. Фридмен). Регіональна національна політика: цілі й завдання.

Тема 10. Програмування та прогнозування національної економіки

Види державних стратегій соціально-економічного розвитку країни. Взаємозв'язок стратегічного планування й прогнозування. Основні види соціально-економічних прогнозів: прогноз галузевої структури національної економіки, прогнозування розвитку міжгалузевих комплексів, прогнозування економічного росту, прогнозування темпів інфляції, прогнозування рівня життя населення, прогнозування зайнятості. Класифікація основних методів соціально-економічного прогнозування. Фактори, що передбачають вибір методів прогнозування. Інформаційне забезпечення наукового прогнозування розвитку національної економіки.

Тема 11. Політика економічного зростання національної економіки.

Національна економіка й суспільне відтворення. Основні моделі розвитку національної економіки: кейнсіанські моделі економічного росту, неокласичні теорії розвитку, інституціональні теорії становлення й розвитку ринкових економік, «нові теорії росту». Приватні та узагальнюючі показники економічного росту. Фактори економічного росту. Земля, праця, капітал і підприємницька активність як фактори економічного росту. Власність і її зв'язок з економічним ростом. Роль інтелектуального капіталу в розвитку національної економіки. Інвестиційна складова економічного росту. Національний (український) інвестиційний ринок. Національний і регіональний рівні державного регулювання національного інвестиційного ринку. Ефективність національної економіки.

Тема 12. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство.

Закономірності інтеграції національної економіки в світогосподарську систему. Вплив глобалізації на вибір стратегії розвитку національної економіки.

Поняття економічної інтеграції національних економік. Мета, завдання, тенденції й фактори її здійснення. Види економічних об'єднань національних господарських систем у сучасній практиці світогосподарювання.

Модульний контроль – виконання контрольної модульної роботи №2.

Контрольний захід: іспит.

3. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1.					
Змістовний модуль 1. Національна економіка: загальна і особливе. Базисні інститути національної економіки.					
Тема 1. Національна економіка – загальне та особливе.	9	2	1		6
Тема 2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки.	9	2	1		6
Тема 3. Теорії суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки.	9	2	1		6
Тема 4. Характеристика економічного потенціалу.	8	1	1		6
Тема 5. Інституціональні чинники національної економіки.	9	2	1		6
Тема 6. Функціонування інфраструктури національного ринку.	9	1	1		7
Модульний контроль (виконання контрольної роботи)	2	2			
Разом зі змістовним модулем 1	55	12	6		37
Змістовний модуль 2. Держава і ринок. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство.					
Тема 7. Державність та державне управління національною економікою.	9	2	1		6
Тема 8. Демократія, економічна свобода та економічний порядок.	9	2	1		6
Тема 9. Структурна перебудова національної економіки.	9	2	1		6
Тема 10. Програмування та прогнозування національної економіки	9	2	1		6
Тема 11. Політика економічного зростання національної економіки.	8	1	1		6
Тема 12. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство.	9	1	1		7
Модульний контроль (виконання контрольної роботи)	2	2			
Разом зі змістовним модулем 2	55	12	6	-	37
Контрольний захід (екзамен)					
Усього годин	110	24	12	-	74
Модуль 2					
Індивідуальне завдання написання реферату (контрольна робота)	10				10
Контрольний захід (іспит)					
Усього годин	120	24	12		84

4. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Національна економіка – загальне та особливе.	1
2	Тема 2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки.	1
3	Тема 3. Теорії суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки.	1
4	Тема 4. Характеристика економічного потенціалу.	1
5	Тема 5. Інституціональні чинники національної економіки.	1
6	Тема 6. Функціонування інфраструктури національного ринку.	1
7	Тема 7. Державність та державне управління національною економікою.	1
8	Тема 8. Демократія, економічна свобода та економічний порядок.	1
9	Тема 9. Структурна перебудова національної економіки.	1
10	Тема 10. Програмування та прогнозування національної економіки	1
11	Тема 11. Політика економічного зростання національної економіки.	1
12	Тема 12. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство.	1
Разом		12

Теми практичних занять

(навчальним планом не передбачено)

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
Разом		

7. Теми лабораторних занять

(навчальним планом не передбачено)

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
Разом		

8. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Національна економіка – загальне та особливе.	6
2	Тема 2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки.	6
3	Тема 3. Теорії суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки.	6
4	Тема 4. Характеристика економічного потенціалу.	6
5	Тема 5. Інституціональні чинники національної економіки.	6
6	Тема 6. Функціонування інфраструктури національного ринку.	7
7	Тема 7. Державність та державне управління національною економікою.	6
8	Тема 8. Демократія, економічна свобода та економічний порядок.	6
9	Тема 9. Структурна перебудова національної економіки.	6
10	Тема 10. Програмування та прогнозування національної економіки	6
11	Тема 11. Політика економічного зростання національної економіки.	6
12	Тема 12. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство.	7
	Індивідуальне завдання написання реферату (контрольна робота)	10
Разом		84

9. Розрахунково-графічна робота

Не передбачена навчальним планом.

10. Контрольна робота

Контрольна робота з дисципліни «Національна економіка» виконуються студентами самостійно при консультуванні викладачем.

Контрольна робота передбачає підготовку рефератів, доповідей.

Тематика індивідуальних завдань (рефератів).

1. Конкурентні переваги національної економіки України.
2. Національні економічні інтереси.
3. Економічні теорії про економічну роль держави.
4. Грошова система України й необхідність її реформування.
5. Економічний суверенітет і фактори, його визначаючі.
6. Формування цілісності національної економіки України в умовах становлення її державності.
7. Особливості нестабільності національної економіки України в сучасний період.
8. Особливості сучасного економічного росту.
9. Особливості структурної перебудови національної економіки.
10. Показники інтеграції національної економіки у світове господарство.
11. Роль податкової системи в підвищенні ефективності функціонування національної економіки.
12. Соціально-економічні цілі національної економіки України.
13. Політика забезпечення національної економічної безпеки.
14. Сучасний підхід до проблеми планування національної економіки.
15. Державна власність і її роль у національній економіці України.
16. Концепція сталого розвитку й проблеми росту національної економіки України.
17. Інвестиції й національна економіка України.
18. Розвиток національної інноваційної системи України.
19. Маркетинг як інструмент експансії національного господарства у світовому економічному просторі.
20. Проблеми формування й розвитку національної економіки в науковій творчості українських просвітителів
21. Суперечливість зовнішньоекономічних відносин національної економіки України.
22. Демократія, економічна свобода й економічний порядок.
23. Основи інституціонального будівництва.
24. Власність як базисний інститут трансформаційної економіки.

11. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни застосовуються такі методи навчання, як:

1. Репродуктивний.
2. Проблемного навчання.
3. Евристичний (частково-пошуковий).
4. Дослідницький.

Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів здійснюється через застосування таких форм навчання, як:

- проблемні лекції, лекції теоретичного моделювання;
- семінари-дискусії, семінари-практикуми, семінари - розгорнуті бесіди;
- презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань;
- моделюючі вправи, розв'язування творчих завдань;
- роботу в Інтернеті, бібліотеці;
- складання схем, таблиць, графіків тощо;
- консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується передовий досвід. Під час лекцій використовується друкований опорний конспект у якому виділені головні висновки з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних результатів роботи з виконання індивідуальних завдань.

Рольові ігри (елементи) – форма активізації студентів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

12. Методи контролю

Проведення поточного контролю, виконання та захист контрольної роботи, фінальний контроль у вигляді контрольного заходу (усно).

12.1 Розподіл балів, які отримують студенти (залік)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять	Сумарна кількість балів
Модуль I			
Змістовний модуль I (Т1, Т2, Т3, Т4, Т5, Т6)			
1. Робота на лекціях та семінарських і практичних заняттях	0....0,5	Теми 1-6	0...3
2. Самостійна робота (відповідь на контрольні запитання або тематичне тестування)	0...2	Теми 1-6	0...12
3. Виконання контрольної-модульної роботи № I	30	1	0 ... 30
Змістовний модуль II (Т7, Т8, Т9, Т10, Т11, Т12)			
1. Робота на лекціях та семінарських і практичних заняттях	0....0,5	Теми 7-12	0...3

2. Самостійна робота (відповідь на контрольні запитання або тематичне тестування)	0...2	Теми 7- 12	0...12
3. Виконання контрольної-модульної роботи № II	0...30	1	0...30
Модуль 2			
Виконання та захист індивідуального завдання (написання реферату)	0...10	1 реферат	0...10
Всього з дисципліни			0...100

T1, T2, ..., T12 – теми змістових модулів.

Модульний контроль складається з 20 теоретичних тестів (по 1,5 балу), які оцінюються у 30 балів.

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до заліку. Під час складання семестрового заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох теоретичних питань, максимальна кількість 50 балів що складає в сумі 100 балів.

Заохочувальні бали – підготовка та видання наукової статті, доповідь на науково-практичній конференції за тематикою дисципліни «Національна економіка».

12.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру:

Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру з дисципліни «Національна економіка» визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Оцінка **«Відмінно» (A):** 90 – 100 балів виставляється за таких умов:

- 1) творчий підхід до засвоєного матеріалу, повнота і правильність виконання завдання;
- 2) вміння застосовувати різні принципи й методи в конкретних ситуаціях;
- 3) глибокий аналіз фактів і подій, спроможність прогнозування результатів від прийнятих рішень;
- 4) чітке, послідовне викладення відповіді на папері;
- 5) вміння пов'язати теорію і практику.

Оцінка **«Добре» (B):** 83 – 89 балів виставляється за наступних умов:

- 1) мають місце деякі непринципові помилки несуттєвого характеру у викладі відповідей при повних знаннях програмного матеріалу;
- 2) переважання логічних підходів перед творчими у відповідях на питання;
- 3) вміння пов'язати теорію з практикою.

Оцінка **«Добре» (C):** 75 – 82 балів виставляється за наступних умов:

- 1) мають місце деякі непринципові помилки несуттєвого характеру у викладі відповідей при повних знаннях програмного матеріалу;
- 2) переважання логічних підходів перед творчими у відповідях на питання;
- 3) не завжди правильне прогнозування подій від прийнятих рішень;
- 4) вміння пов'язати теорію з практикою.

Оцінка **«Задовільно» (D):** 68 – 74 балів виставляється за наступних умов:

- 1) репродуктивний підхід до засвоювання та викладання матеріалу;
- 2) недостатня повнота викладання матеріалу;
- 3) нечітке викладання матеріалу на папері, порушення логічної послідовності при викладі матеріалу.
- 4)

Оцінка **«Задовільно» (E):** 60 – 67 балів виставляється за наступних умов:

- 1) репродуктивний підхід до засвоювання та викладання матеріалу;
- 2) недостатня повнота викладання матеріалу;

- 3) неглибокі знання основного матеріалу, наявність великої кількості неточностей у викладі матеріалу;
- 4) нечітке викладання матеріалу на папері, порушення логічної послідовності при викладі матеріалу.

Оцінка «**Незадовільно**» (FX): 1 – 59 балів виставляється за наступних умов:

- 1) відсутність знань з більшої частини матеріалу, погане засвоєння принципів положень курсу;
- 2) наявність грубих, принципів помилок при виконанні отриманих завдань;
- 3) неграмотне і неправильне викладення відповідей на папері.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

14. Методичне забезпечення

1. k601@khai.edu - електронний ресурс, на якому розміщено навчально-методичний комплекс дисципліни, який включає в себе:

Обов'язкові складові:

- робоча програма дисципліни;
- конспект лекцій, підручники (навчальні посібники), в тому числі в електронному вигляді, які за змістом повністю відповідають робочій програмі дисципліни;
- методичні вказівки та рекомендації для виконання курсових робіт та проектів, розрахункових та розрахунково-графічних робіт, лабораторних та практичних робіт, а також рекомендації для самостійної підготовки;
- тематики індивідуальних завдань;
- приклади розв'язування типових задач чи виконання типових завдань;
- питання, тести для контрольних заходів;
- каталоги інформаційних ресурсів;
- <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=4808>

15. Рекомендована література

Методичне забезпечення

1. Національна економіка [Електронний ресурс]: дистанц. курс. – Режим доступу: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=4808>. Електронний каталог науково-технічної бібліотеки Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського "ХАІ". – Режим доступу: <https://library.khai.edu/catalog>.

2. Політична економія : навч. посіб. / Ю.О. Гаркуша, І.Ю. Тур, Г.М. Шведова. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», 2011. – 152 с.
3. Економічна теорія: навч. посіб. / Ю.О. Гаркуша, В.І. Мельникова, С.М. Хмель, В.І. Хмель, І.Ю. Тур, Г.М. Шведова. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», 2010.

4. Экономическая теория учеб. пособ. / Ю.А. Гаркуша, В.И. Мельникова, С.Н. Хмель, В.И. Хмель, И.Ю. Тур, А.Н. Шведова. – Х.: Нац. аэрокосм. ун-т им. Н.Е. Жуковского «ХАИ», 2012. – 205 с.

Базова

1. Національна економіка: навчальний посібник (у рисунках, схемах і таблицях) / О. І. Котикова, О. А. Горобченко, Т. Г. Олійник, І. Г. Крилова, І. О. Мельник, О. А. Купчишина. – Миколаїв : Іліон, 2020. – 196 с.
2. Барановський М. О. Економічна та соціальна географія України: реальний сектор економіки. Навчальний посібник. Ніжин: Видавець Лисенко М. М., 2018. – 376 с.
3. “Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року “ / Офіційний вісник Президента України” від 07.10.2019 — 2019 р., № 21, стаття 890, – С. 17.
4. Закон “Про Державний бюджет України на 2022 рік” [Електронний ресурс] : Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1928-20#Text>
5. Холявко Н.І. Освітні детермінанти формування ментального простору трансформації структури національної економіки: монографія / Н.І. Холявко, С.В. Гонта, М.В. Дубина. – Ч ернігів : Видавець Бригинець О.В., 2019. – 344 с
6. Завгородня О.О. Національна економіка: Конспект лекцій – Дніпро : НМетАУ, 2019. – 144 с.
7. Лозіченко О. М. Державне регулювання національної економіки : сутність та особливості реалізації / О. М. Лозіченко // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2021. – №4 (28) – С. 43-50.

Допоміжна

1. Сучасна міжнародна економіка : підруч. [Білоцерківець В. В., Завгородня О.О., Золотарьова О. В. та ін.]; за ред. В.М. Тарасевича. – Дніпро : ПБП «Економіка», 2019. – 386 с.
2. Лебедева В.К. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Державне регулювання економіки» / В.К. Лебедева — Дніпро : НМетАУ, 2018. – 30 с
3. Окаянюк К.М. Державне регулювання національної економіки: теоретичні аспекти / К.М. Окаянюк // Інфраструктура ринку. – 2018. – Вип. 25. – С. 943-947.
4. Жаворонок А.В. Становлення малого і середнього підприємництва у забезпеченні соціально-економічного розвитку національної економіки / А.В. Жаворонок, Н.І.Х олявко // Причорноморські економічні студії. – 2020. – Вип. 59-1. – С. 62-67.
5. Трофимчук О.А. Державне регулювання економіки: теоретичне переосмислення у ХХІ ст. / О. А. Трофимчук // Економіка та держава. – 2020. – №6. – С. 206-212
6. Шапошников К. С. Вплив інституційного середовища на інноваційний розвиток економіки регіону / К. С. Шапошников// Причорноморські економічні студії. – 2018. – Вип.29. – С. 34-36.

16. Інформаційні ресурси

Електронний каталог науково-технічної бібліотеки Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського "ХАИ". –
Режим доступу: <https://library.khai.edu/catalog>;
www.prezident.gov.ua – сайт Президента України; www.rada.gov.ua – сайт Верховної Ради України; www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України; www.me.gov.ua – сайт Міністерства економіки України; www.ukrstat.gov.ua – сайт Держкомстату України; www.bank.gov.ua – сайт Національного банку України; www.nbu.gov.ua – сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського; www.librari.ukma.kiev.ua – сайт наукової бібліотеки НаУКМА; <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/> – сайт Міністерства молоді і спорту України; www.idss.org.ua – сайт інституту демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України.